

Hasznos kutatásmenedzsment és adatkezelés eszközök, platformok, útmutatók, alkalmazások gyűjteménye

Kutatási adat-kezelés terv (RDMP) készítő on-line eszközök

[DS-Wizard](#): on-line adatkezelési terv készítő

[DMPonline](#): on-line adatkezelési terv készítő, adatkezelési terv megosztó (*Digitális Adatkezelő Központ*)

[DMPTool](#): on-line adatkezelési terv készítő (*Californiai Adatkezelő Központ*)

[DMPplanner](#): félig automatizált adatkezelési terv készítő, kereshető katalógussal

Érzékeny adatok kezelése, anonimizálás és GDPR-tudatos adatmegosztás

[Amnesia](#): személyes adatok védelmére szolgáló, GDPR-ral kompatibilis, az adatok anonimizálását segítő eszköz

[ARX Data Anonymization Tool](#): segít a személyes adatokat tartalmazó adatállományok kockázatelemzésében és statisztikai módszerekkel történő anonimizálásában, támogatja a GDPR-kompatibilis adatmegosztást és a kutatási adatok biztonságos publikálását.

Jegyzetkészítő szoftverek

[OneNote](#): Microsoft termék, digitális jegyzetfüzet, amelyet jól kiegészít a [Guide for OneNote](#), amely leírja hogyan lehet a OneNote-ot kutatási jegyzetfüzetként is használni

[Evernote](#): a kutatás menetének és eredményeinek karbantartásához

[Notion](#): wiki, dokumentumok és projektek összehangolására alkalmas közös, virtuális munkatér

[Standardnote](#): érzékeny adatokkal dolgozók számára nyílt forráskódú szoftver jegyzetkészítéshez (*titkosítás végponttól végpontig*)

[Joplin](#): közös projektmunkákhoz, multimédiás tartalmakat (pl. kép, videó, pdf) is megőrző jegyzetek készítéséhez **Szellemi tulajdonjogok kezeléséhez és védelméhez**

[European IP helpdesk](#): az EU által finanszírozott projektek határokon és diszciplínákon átnyúló szellemi tulajdon jog kezeléséhez és védelméhez

FAIR adatkezeléshez

[RDA standards](#): metaadat szabványok gyűjteménye

[FAIR és OpenScience](#): az adatok FAIR megosztásával, adat- és metaadat-szabványokkal, nyílt tudománnyal kapcsolatos magyar vonatkozású információkkal és webinarokkal is szolgáló platform

[FAIR checklist](#): checklist, mennyire felelnek meg adataink a FAIR irányelveknek

[FOSTER](#): a nyílt tudomány eszközeivel kapcsolatos e-learning tudásplatform

[ORE](#): EU által finanszírozott Horizont 2020, Horizont Europa, Euratom kutatási projektek eredményeinek gyors közzétételét, nyílt szakértői értékelését segítő platform

[CrowdHelix](#): nyílt innovációs platform annak érdekében, hogy a kutatók és a vállalatok könnyebben egymásra találjanak, és a nemzetközi hálózaton alapuló együttműködéseknek, projekteknek köszönhetően gyorsabbak legyenek az innovációk

FAIR-megfelelőség értékelése és szabványválasztás

[FAIRsharing](#): az adatok FAIR megosztásával, adat- és metaadat-szabványokkal kapcsolatos nemzetközi oktatási platform

[F-UJI](#): A F-UJI egy automatizált FAIR-értékelő eszköz, amely egy DOI vagy URL megadásával technikai szempontból elemzi egy adatállomány FAIR-megfelelőségét.

FAIR adatokhoz keresőmotorok

[FAIDARE](#): FAIR adatok között keres

[OpenAire](#): FAIR adatok között keres megbízható repozitóriumokból, EU által finanszírozott

[Google Dataset search](#): FAIR ill. nyíltan elérhető, elsősorban kormányzati adattárak között kereső keresőmotor

DataCite Commons

A DataCite Commons nemcsak adatkészletek keresését teszi lehetővé, hanem összekapcsolja a kutatókat (ORCID), adatokat (DOI), intézményeket és finanszírozókat is.

Kifejezetten hasznos a metaadat-ökoszisztéma megértéséhez és az adat–publikáció–kutató kapcsolatok feltárásához.

BASE: A Bielefeld Academic Search Engine az egyik legnagyobb nyílt hozzáférésű tudományos kereső, amely repozitóriumokból indexel adatokat és publikációkat. Szűrhető dokumentumtípus szerint, így adatállományok is kereshetők benne.

OpenAlex: Az OpenAlex egy nyílt tudományos index, amely publikációkat, intézményeket, szerzőket és egyre több adatkapcsolatot is tartalmaz. Kutatáselemzési és metaadat-vizsgálati célokra különösen hasznos.

World Bank Data Catalog: Különösen gazdasági és fejlesztéspolitikai kutatásokhoz releváns, strukturált, jól dokumentált adatforrás.

OECD Data: Nemzetközi gazdasági, társadalmi és fejlesztési indikátorok strukturált, szabványos metaadattal.

CESSDA Data Catalogue: Kifejezetten társadalomtudományi adatgyűjtemények keresésére alkalmas európai infrastruktúra.

Licenc alkalmazásához segédlet és eszköz

[Licensing research data](#): az útmutató segít eligazodni a választható licencek világában, amellyel meghatározhatjuk az adatok hozzáférhetőségét, felhasználását

[EUDAT license selector wizard](#) licenc választó oldal, amely végig vezet a különböző szempontokon az adatkezeléshez legmegfelelőbb licenc kiválasztása érdekében

[Creative Commons](#): CC licencek leírása és licencelt források gyűjteménye

Adatbiztonság

[VeraCrypt](#): merevlemezek és adathordozók teljes vagy részbeni titkosítását támogató szoftver

[ISO/IEC27001](#): Nemzetközi információbiztonsági irányelvek

[Cryptomator](#): Nyílt forráskódú titkosító eszköz, amely különösen felhőalapú tárhelyek (pl. OneDrive, Google Drive) használata esetén biztosít kliensoldali titkosítást.

Bitwarden: Biztonságos jelszókezelő rendszer, amely segít az erős, egyedi jelszavak alkalmazásában kutatási projektek során.

A jelszómenedzsment az adatbiztonság egyik leggyengébb láncszeme a gyakorlatban.

UK Data Service – Data security guidance: Részletes útmutatókat kínál kutatási adatok biztonságos tárolására, érzékeny adatok kezelésére és hozzáférési kontrollokra.

Keresők a megfelelő adatrepozitórium kiválasztásához

A legfontosabb: <https://www.re3data.org/search>

A **re3data** (Registry of Research Data Repositories) a világ legnagyobb, tudományos adatarchívumokat nyilvántartó adatbázisa. Segítségével a kutatók tudományterület, adattípus, ország, hozzáférési feltételek vagy tanúsítvány (pl. CoreTrustSeal) alapján kereshetnek megbízható repozitóriumot.

Egyéb:

- http://oad.simmons.edu/oadwiki/Data_repositories
- <https://www.nature.com/sdata/policies/repositories>
- <https://fairsharing.org/databases>
- <https://repositoryfinder.datacite.org>
- <https://explore.openaire.eu/search/find>

Ajánlott nemzetközi interdiszciplináris adatrepozitóriumok

Zenodo (OpenAIRE): megbízható interdiszciplináris repozitórium EU által támogatott projektek, publikációk, kutatási eredmények, adatok hosszútávú, biztonságos tárolására

Dataverse: megbízható interdiszciplináris repozitórium publikációk, kutatási eredmények, adatok hosszútávú, biztonságos tárolására

Dryad: megbízható interdiszciplináris repozitórium publikációk, kutatási eredmények, adatok hosszútávú, biztonságos tárolására

FigShare: megbízható interdiszciplináris repozitórium publikációk, kutatási eredmények, adatok hosszútávú, biztonságos tárolására

Mendeley Data (Elsevier): megbízható interdiszciplináris repozitórium publikációk, kutatási eredmények, adatok hosszútávú, biztonságos tárolására

[Open Science Framework](#) (OSF): megbízható interdiszciplináris repozitórium publikációk, kutatási eredmények, adatok hosszútávú, biztonságos tárolására

Kódok, szoftverek, egyéb megosztása

[GitHub](#): MI-alapú fejlesztői platform, verzió-követéssel rendelkezik, biztonságos szoftverek, kisebb adatbázisok megőrzéséhez és megosztásához

[GitHub Zenodo](#): a két platform integrációja annak érdekében, hogy DOI-t kapjanak a feltöltött anyagok és idézni lehessen őket, hivatkozni lehessen rájuk

[Jupyter](#): biztonságos interfész dokumentumok, kódok, adatok megosztására, megőrzésére

Tudomány specifikus PREPRINT repozitóriumok

- [arXiv](#) (fizika, matematika, informatika, kvantitatív biológia, statisztika, mérnöki tudományok és közgazdaságtan)
- [AgriXiv](#) (mezőgazdaság)
- [bioRxiv](#) (biológia)
- [BITSS](#) (kutatásmódszertan)
- [EarthArXiv](#) (földtudományok)
- [engrXiv](#) (mérnöki tudományok),
- [LawArXiv](#) (jog)
- [LISSA](#) (könyvtár- és információtudomány)
- [MarXiv](#) (óceán- és tengeri klímatudományok)
- [Mathematics Preprint Servers](#) (matematika)
- [MindRxiv](#) (research on mind and contemplative practices, elmével és szemlélődő gyakorlatokkal kapcsolatos kutatás)
- [NutriXiv](#) (táplálkozástudományok)
- [paleorXiv](#) (paleontológia)
- [PsyArXiv](#) (pszichológia)
- [RAAG](#) (algebra és analitikus geometria)
- [SocArXiv](#) (társadalomtudományok)
- [SportRxiv](#) (sporttal és testmozgással kapcsolatos kutatás)

- [Figshare](#) (általános repozitórium)
- [OSF Preprints](#) (általános repozitórium)
- [PeerJ](#) (általános repozitórium)
- [Zenodo](#) (általános repozitórium)
- [Social Science Open Access Repository \(SSOAR\)](#)

The Qualitative Data Repository

A Qualitative Data Repository (QDR) kifejezetten kvalitatív és vegyes módszertanú kutatások adatainak archiválására és megosztására specializálódott repozitórium.

A platform támogatja:

- interjúk, terepjegyzetek, dokumentumelemzések és multimédiás anyagok strukturált feltöltését,
- részletes módszertani és kontextuális metaadatok rögzítését,
- etikai és adatvédelmi szempontok kezelését,
- valamint útmutatókat és módszertani segédanyagokat kínál a kvalitatív adatok megosztásához.